

Nr. 107 (879) IV m....DEDELSTORF....1948.V.18 antradienis

Izraelio pirmosios kruvinos dienos

Penktadienio vakare britų aukštasis komisaras Palestinai Cuningham išplaukė į Angliją. Kartu su juo išplaukė ir britų karo laivyno flotilija, saugojusi Palestinos krantus. Didžiausia dalis britų kariuomenės taip pat išėjo iš krašto, o likučiai kautynių tvarka taip pat traukiasi į Haifą.

Šeštadienį žydai paskelbė savo nepriklausomą valstybę, o sekmadienį išrinko vyriausybę, kurios priešaky atsistoję 84 metų amžiaus sionistų vadas Waicmann, o užsienio reikalų ministru tapo Shertok. Naujoji valstybė pavadinta Izraelis. Vos gimęs šiai naujai valstybei, ją pripažino de facto JAV-bėms ir Guatemala. Gandus apie Švedijos pripažinimą Švedijos užs. reikalų min. griežtai paneigė. Waicmann padėkėjo JAV-bėms už Izraelio pripažinimą.

Iš Londono pranešama, kad D.Britanija nesiruošianti pripažinti Izraelį. Iš Londono taip pat aiškinama, kas privertę Trumaną taip skubiai pripažinti Izraelį. Sakoma kad dėl dviejų priežasčių: 1) Buvo žinoma, kad TSRS-ga ir jos satelitai ruošėsis Izraelį pripažinti; tad ir buvo užbėgta jiems už akių; 2) Trumanas tai padarė, kad užtikrinus savo kandidatūrą plačiose žydų masėse JAV-bėse. Izraelis prašėsi priimamas į JTautas.

Tuoju po britų pasitraukimo arabų pasaulis paskelbė prieš žydus šventąjį karą, ir arabų kariuomenė puolė Palestiną. Ji puolama iš trijų pusių: iš šiaurės žygiuoja Syrijos ir Libanono kariuomenės, iš rytų puola Transjordanijos kariai, o iš pietų-Egipto daliniai. Visose arabų valstybėse paskelbtas karo stovis. Tik šiaurėje arabai sutiko pasipriešinimą, gi pietuose egiptiečiai beveik nekliudomai žygiuoja pirmyn. Egipto aviacija Sekminių pirmą dieną 4 kartus bombardavo laikina Izraelio sostinę-Tel Avivą, apmėtydami bombomis aerodromą ir kitas vietas. Puolė 34 lėktuvai. Žuvo 5 žydai. Žydai numušė 2 lėktuvus. Ir vakar Tel Avivo bombardavimas buvo tęsiamas. Pietų fronte egiptiečiai užėmė Gazos miestą, pavesdami jį savo tolimesnių operacijų baze. Žygiuodami toliau egiptiečiai prisiartino per 30 km. nuo Jeruzalės. Rytų fronte transjordaniečiai užėmė svarbią elektros jėgainę ties Jordanu, teikusia elektros energiją beveik visai Palestinai. Ties Betliejum arabai užėmė miestelį El Ganga, nužudydami visus jo gyventojus, nes jie nenorėjo arabams pasiduoti. Šiaurės fronte arabai kovoja su Hagana. Paimtos Lidos aerodromas, esąs 20 km. nuo Tel Avivo. Krašto viduje veikia stiprios arabų partizaninės jėgos, tačiau, žydų pranešimu, žydams pavykę atsiimti Tel Avivo-Jeruzalės plentą.

Izraelio vadai pareiškė, kad dėl pirmųjų arabų laimėjimų nėra ko nusiminti, nes arabai dar nesusitikę su pagrindinėmis žydų pajėgomis. Šiuo metu paskubomis organizuojamos žydų pajėgos. Irgun-Cvei-Leumi ir žvaigždės teroristinė organizacija išiliejo į reguliarią žydų kariuomenę. Žydų politikas Ben Gurjan kritikavo britų politiką ir pareiškė, kad D.Britanija naudojanti arabus kaip priemonę savo politikai vykdyti. Izraelio vyriausybė kreipėsi į S.Tarybą, prašydama paveikti sustabdyti arabų veiksmus Palestinoje. Egiptas gi pranešė S.Tarybai, kad jis buvo priverstas pasiųsti savo kariuomenę į Palestiną, kad ji ten atstatytų tvarką. S.Taryba ligi šiol negalėjo priėti jokio susitarimo dėl Palestinos. Palestinos Komisija nutarė pasiųsti į Palestiną tarpininką žydų-arabų kovoms sustabdyti. Numatytas Tarpt. Raudonojo Kryžiaus p-kas Bernadott. Po to Komisija nutarė susilikviduoti. Į Tel Avivą atplaukė 12000 žydų iš Italijos. Kaire suimta per 700 asmenų, daugiausia žydų, bet tarp jų yra keletas lenkų ir jugoslavų. Aleksandrijoje sulaikytas laivas su žydams skirtu ginklų krovinium. JAV-bės uždraudė vežti ginklus į Art.Rytus. Žydų refer.prie amer. kar. štabo Vokietijoje pareiškė, kad 70% gyvenančių Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje žydų DP (iš 150.000) pareiškė norą vykti į Palestiną. Gen. Clay pareiškė, kad tam tikslui nėra pakankamai laivų.

Jau išėjo iš spaudos Seedorfo pabaltiečių stovyklos vaizdų albumas, išleistas gilia spaude, su 184 pusl. ir 249 nuotraukomis. Egzamplioriaus kaina Rm. 35,-

Leidinį įsigyti galima pas S.Narkėliūnaite, 12-6.

Anglų princesės vizitas Paryžiuje

Princesė Elzbieta ir Edinburgo hercogas aplankė Versalį. Vakare D.Britanijos pasiuntinybėje buvo suruošta vakarienė, kur buvo pakviesta 500 rinktinės prancūzų visuomenės atstovų. Kita dieną karališkoji pora žiūrėjo arklių lenktynes, o vėliau vakarieniavo viename ant namo stogo įrengtame restorane. Visų dalyvaujančių žavėsiui jaunoji pora ilgai šoko publikos tarpe. Vakar pora aplankė Fontainebleau.

Darbiečių kongresas

Scarborough pajūrio miestelyje susirinko anglų darbiečių metinis kongresas. Jame atsispindės tiek vidaus, tiek ir užsienio politika. Atrodo, kad darbiečiai griežtai laikysis savo politinės linijos, nes jau dabar išmetė iš partijos savo narį Edwartsą, kuris buvo pasiūvęs eiti prieš darbiečių vidaus politiką. Atidarydamas kongresą karo min. Shinwell pareiškė, kad darbiečių sąjūdis turės patarnauti taikai išlaikyti.

Žinios iš Vokietijos

Atvykęs į Vokietiją D.Britanijos ministeris Vokietijos reikalams Lordas Pakenham išsireiškė, kad nesą numatyta steigti vokiečių kariuomenę, tačiau jei Vokietijai būtų atimta galimybė save apginti, nesą abejonės, kad ji bus ginama.

-Berlyno miesto taryba 83 balsais už, 1 balsui prieš ir 5 balsams susilaikius, nutarė 1 iš vakarų sektoriuje steigti naują aukštąją mokyklą. Tarybos posėdyje dalyvavo daug studentų. Buvo pasakytos kalbos, įrodančios, kad dabartinis Berlyno Humbolto universitetas rusų sektoriuje virto komunistinių mokslų platforma.

-Netrukus vakarų Vokietijoje bus išduoti JAV-bių dovanoti 160 mil. amer. cigarečių. Nustatyta, kad kiekvienas dirbantysis galės nusipirkti 10 št. po 30 Pf.

-Berlyne susitiko 4 komendantai posėdžio. Nė vienu klausimu nesutarta. Bėkantis posėdis bus gegužės m. 28 d.

-Vokiečiams leista vykti į Angliją neilgiau 6 mėnesiams.

Karalienė Vilhelmina abdikuos

Olandijos karalienė Vilhelmina pranešė, kad ji, atšventusi savo 50 metų karaliavimo sukaktį š.m. rugpiučio mėn., jau rugsėjo mėn. abdikuosianti savo dukters Julijanos naudai. Princesė Julijana dabar turi 39 metus amžiaus.

ČSR gavo išėjimą į jūrą

Mainais už Tieszyną Lenkija perleido Čekoslovakijai laisvą zoną Stetino uoste. Tuo reikalu ČSR ministeris Firlinger buvo Varšuvoje ir pasirašė sutartį. Stetino uosto zona bus pirmasis ČSR laisvas išėjimas į jūrą.

-Saloniki ilankoje rastas surištomis rankomis ir kojomis anglų radijo korespondento Polt lavonas. Polt norėjęs nuvykti pas sukilėlių generolą Markosą interviu. Policija tyria įvykį.

-Gen Clay pažadėjo, kad jau birželio mėn. būsianti padidinta maisto norma, o nuo liepos mėn. 1 d. visuose vakarų Vokietijos kraštuose maisto normos būsiančios suvienodintos.

Leidžia Dedelstorfo Taut.Liet.Komitetas.Redaguoja L.Pilipavičius